

*Рогова Дарина Богданівна,
Національний університет «Острозька академія»*

СЛОВОСКЛАДАННЯ В УТВОРЕНІ АНГЛОМОВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ЛЕКСИКИ

Під словоскладанням розуміють процес і правила утворення слів шляхом морфологічного поєднання двох або декількох основ, що збігаються з самостійно функціонуючими словами [2: 198]. Вивчення процесів словоскладання пов'язано з вирішенням проблем ідентифікації складного слова, розмежування складного слова і словосполучення, значення складного слова, відносин між його компонентами, класифікації складних слів, опису їхніх моделей.

Словоскладання відіграє важливу роль у створенні номінацій загальнолітературної лексики і «спеціальних мов», у тому числі фахової мови військової сфери. Воно є одним із продуктивних способів словотворення, який діє в англійській мові протягом багатьох століть і зберігає своє значення на початку ХХІ століття [1: 75].

Услід за В. М. Шевчуком під військовим терміном розуміємо «слово або словосполучення, що використовується для позначення певного спеціального поняття, яке відноситься до того, чи іншого розділу військової науки або до військової техніки» [4: 8].

Військові терміни поділяються на прості і складні. Прості складаються з одного слова (cabin, cadet, pallet, sabot). Складні складаються із двох слів та більше (negotiation ability, racking fire, valorous unit award).

Складні військові терміни відбувають, головним чином, зміни, які відбуваються у військовій науці і техніці, характерні для певних історичних періодів: Перша світова війна (розвивається і удосконалюється артилерія і авіація), Друга світова війна (продовжується розвиток авіації, закладаються початки ракетобудування), Корейська війна (створюються нові зразки авіаційної техніки, атомних боєголовок), В'єтнамська війна (впроваджуються гелікоптери), Холодна війна (розробляється атомна зброя, удосконалюються ракети та ракетоносції), війна з тероризмом (виникає високоточна зброя, основана на новітніх комп'ютерних і цифрових технологіях) [1: 45].

Словоскладання вважається головним способом словотворення у військовій сфері [3: 67]. Значною мірою цей факт зумовлено аналітичністю мови, лексико-семантичними умовами, тобто здатністю двох іменників поєднуватися в атрибутивні словосполучення з метою передачі певного семантичного завдання, а також дією принципу мовної економії при створенні військових номінацій, які характеризуються точністю значення лексичних одиниць. Відомо, що 57% військових термінів-неологізмів і 54% військових неологізмів-сленгізмів ХХ – початку ХХІ століття утворюються шляхом словоскладання [1: 19].

Отже, словоскладання відіграє важливу роль у розвитку військової термінології. Воно не лише вказує на прогрес, що постійно відбувається у військовій науці і техніці, але й допомагає у створенні нової лексики.

Список літератури:

1. Жлуктенко Ю. А., Татутян А. Б. Серийные аналогические неологизмы как проблема перевода // Теория и практика перевода. – Вып. 11. – К.: Вища школа, 1981. – С. 101–107.
2. Мешков О. Д. Словосложение в современном английском языке. – М.: Высшая школа, 1985. – 187 с.
3. Степанова М. Д. Словообразование и семантические системы // Структурно-типологическое описание современных германских языков. – М., 1966. – 118 с.
4. Шевчук В. Н. Производные военные термины в английском языке. Аффиксальное производство. – М.: Воениздат, 1983. – 231 с.